

Görgü Kurallarına Yönelik Tutum Ölçeği (Attitude towards the Rules of Etiquette)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Görgü Kurallarına Yönelik Tutum Ölçeği (Attitude towards the Rules of Etiquette). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22347>

Özet

Görgü Kurallarına Yönelik Tutum Ölçeği (GKYTÖ), Faruk Polatcan tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin temel amacı, ortaokul öğrencilerinin görgü kurallarına ilişkin sahip oldukları tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin sosyal yaşamda, okul ortamında ve genel davranışlarında görgü kurallarına ne ölçüde değer verdiklerini, benimsediklerini ve uyguladıkları belirlemeye odaklanmıştır.

GKYTÖ, eğitim psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlarında görgü eğitiminin etkinliğini değerlendirmek ve öğrencilerin sosyal adaptasyon süreçlerini incelemek amacıyla kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alınması ve ardından istatistiksel analizlerle yapısal geçerliliğinin test edilmesini içermiştir.

Anahtar Kelimeler

Görgü Kuralları, Tutum Ölçeği, Ortaokul Öğrencileri, Sosyal Davranış, Eğitim Psikolojisi, Tutum, Psikometrik Geliştirme.

Yazarlar

Faruk Polatcan

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin görgü kurallarına yönelik olumlu veya olumsuz eğilimlerini ve duygusal tepkilerini sistematik olarak ölçmektir. Bu, eğitimcilerin görgü ve sosyal beceri eğitimlerinin müfredattaki yerini ve etkinliğini değerlendirmelerine olanak tanır. Ölçek, öğrencilerin görgü kurallarıyla yalnızca bilişsel olarak bilip bilmediklerini değil, aynı zamanda bu kurallara karşı geliştirdikleri duygusal ve davranışsal hazırlığı da saptamaya hedefler.

Geliştirme çalışması, görgü kurallarıyla sosyal uyum ve kişisel gelişim üzerindeki kritik rolünü vurgulamaktadır. Bu bağlamda, GKYTÖ, gençlerin sosyal normlara uyum düzeylerini belirleyerek potansiyel sosyal çatışma alanlarını tespit etmeye ve önleyici rehberlik programları geliştirmeye yardımcı olmayı amaçlamıştır.

Yapı

Görgü Kurallarına Yönelik Tutum Ölçeği, bireyin sosyal etkileşimlerde kabul görmüş davranış kurallarıyla karşı gösterdiği psikolojik eğilimi, yani tutumu ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç

temel bileşen üzerinden ele alınır:

Bilişsel Bileşen: Görgü kuralları'nın önemi ve gerekliliği hakkındaki inançlar ve düşünceler.

Duygusal Bileşen: Görgü kuralları'na uyma veya uymama durumunda hissedilen duygular (örneğin, rahatsızlık, utanma, takdir).

Davranışsal Bileşen: Görgü kuralları'na uygun davranmaya yönelik niyet veya eğilim.

Ölçek, bu çok boyutlu tutumu tek bir genel puan üzerinden yansıtabileceği gibi, faktör analizi sonuçlarına bağlı olarak alt boyutlar da içerebilmektedir. Ölçeğin temel odak noktası, öğrencilerin görgü kuralları'nı sadece bir zorunluluk olarak değil, sosyal yaşamın ayrılmaz ve değerli bir parçası olarak algılayıp algılamadıkları'nı belirlemektir.

Geçerlik

Görgü Kuralları'na Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçtüğünü kanıtlamak üzere yapılmıştır. Polatcan (2018) tarafından yürütülen geliştirmeye çalışmasında yapı geçerliği yöntemleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliğinin incelenmesi amacıyla genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır. Bu analizler, ölçek maddelerinin görgü kuralları'na yönelik tutum yapısıyla teorik olarak uyumlu alt boyutlara ayrılıp ayrılmadığını göstermiştir. Ayrıca, ölçek maddelerinin kapsam geçerliğini sağlamak için alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuştur. Spesifik geçerlik katsayıları için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik (iç tutarlılık) düzeyini belirlemek amacıyla istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasında en yaygın kullanılan yöntem olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.

Yüksek bir Cronbach Alfa katsayısı, ölçek maddelerinin tutum yapısını tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin içindeki maddelerin homojen olduğunu gösterir. Ölçeğin tekrarlı ölçümlerde benzer sonuçlar verme yeteneği de bu çalışmalar kapsamında değerlendirilmiştir. Orijinal çalışmada elde edilen güvenilirlik katsayıları'nın detayları kaynak makalede mevcuttur.

Faktör Analizi

GKYTÖ'nün yapısal boyutları'nı belirlemek için Faktör Analizi prosedürleri uygulanmıştır. Geliştirme çalışması, görgü kuralları'na yönelik tutumun tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yapıya mı sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Faktör analizi sonucunda, ölçeğin belirli sayıda faktör altında toplandığı ve bu faktörlerin görgü

kurallarına yönelik tutumun farklı yönlerini (örneğin, nezaket, sofrâ görgüsü, sosyal davranışlara saygı) temsil ettiğini belirlenmiştir. Bu analiz, ölçeğin yapısal modelinin teorik beklentilerle uyumlu olduğunu doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a kadar değişen yedi seçenekleri varsayılmaktadır).

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler

Age Group: Ortaokul öğrencileri (Yaklaşık 10-14 yaş grubu)

Population Details: Türkiye'deki ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle bireysel veya grup olarak uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Görgü Kuralları, Tutum Ölçümü, Ortaokul, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Normlar, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: farukpolatcan@hotmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2018 yılında Faruk Polatcan tarafından geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanıma ilişkin izinler için doğrudan sorumlu yazar Faruk Polatcan ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgi yazar tarafından sağlanabilir.

Referanslar

Polatcan, F. (2018). Attitudes of students in secondary school towards the rules of etiquette: A study on development of a scale. *Universal Journal of Educational Research*, 6(8), 1760-1764.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [gorgu-kurallarına-tutum-olcegi-attitude-towards-the-rules-of-etiquette-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/328111111_Gorgu_kurallarina_tutum_olcegi_attitude_towards_the_rules_of_etiquette_toad.pdf)

Makalenin tam metnine aşağıdaki akademik kaynaktan ulaşılabilir: [files.eric.ed.gov](https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED584111.pdf)

Görgü Kurallarına Yönelik Tutum Ölçeği (Attitude towards the Rules of Etiquette) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye (Polatcan, 2018) başvurunuz.